

Mikael Rapp -fältmusikant och allmogespelman

"Fältmusikanten Mikael Rapp från Fanbyn i Sundsjö församling, synes i östra Jämtland ha varit något av vad Lapp-Nils har varit för västra och norra Jämtland" Detta omdöme fälldes av folkmusikupptecknaren Nils Andersson i början av förra seklet och återfinns i samlingsverket Svenska Låtar. Vem var då denne Mikael Rapp?

Medan Lapp-Nils, eller Nils Jonsson som hans rätta namn var, har uppmärksammats i form av biografier och minnesrunor, hedrats med krönikespel, minnessten, och blivit den jämtländska folkmusikens stora namn, har Mikael Rapp rönt ganska liten uppmärksamhet. Han har sålunda kanske oförtjänt hamnat i skuggan av sin legendariske spelmanskollega. Våldigt lite har under årens lopp skrivits om Rapps person, trots hans stora och obestridliga inflytande på östjämmtska låttraditioner. 1978 är det jämt hundra år sedan Mikael Rapp dog, vilket kan utgöra skäl till att nu sammanfatta det lilla vi vet om honom, för att på så sätt sprida litet ljus över hans levnadsöde och spelmansgärning.

Mikael Rapp föddes i Fanbyn, Sundsjö socken den 22/12 1799. Fadern hette Anders Hoström och var dragon vid Kungliga Dragonregementet, sedermera Jämtlands fältjägerregemente. Modern hette Gunilla Mickelsdotter. De hade tillsammans sex barn. Anders Hoström var krigsveteran. När han år 1817 begärde avsked som vicekorpral hade han hunnit bevista tre krig. Han blev därefter landbonde på kaptensbostället Stammäs, där familjen bodde fram till början av 1820-talet, då han fick soldatpension och flyttade till ett mindre hemman i Fanbyn.

Varifrån den unge Mikael Andersson, som var näst äldst i syskonskaran, hämtade sina första lärospån i fiolspelets konst är okänt. Men enligt Elias Hedberg, en av de traditionsbärare som Nils Andersson kom i kontakt med under sin resa i Jämtland 1907, så debuterade han som brölloppspelman redan vid 11 års ålder. Huruvida fadern trakterade fiol är inte känt, ej heller känner vi namnet på någon spelman i trakten före hans tid.

Fältmusikanten

Säkert föll det sig naturligt, då fadern var militär, att skicka den musikbegåvade pojken till en militärmusiker för utbildning. I vilket fall var Mikael redan som 16-åring utbildad hornblåsare och erhöll som sådan 1815, anställning vid samma kompani som faderna, Revsunds kompani. Han tilldelades då av kompanichefen, som bruk var, soldatnamnet Rapp. Militärmusiken var under denna tidd uppdelad i signalgivare och så kallade harmonimusiker. Signalgivaren hade i huvudsak rent militära funktioner såsom att blåsa revelj, tapro, korum, generalmarsch etc. Harmonimusikerna utgjordes av särskilt skickliga musiker som odlade en bred repertoar av arrangerad musik. Det gällde såväl klassisk musik, dansmusik som fältstycken av olika slag. Signalgivaren erhöll sitt uppehälle främst via rotesystemet, medan de som spelade i harmonimusikgruppen till största delen betalades genom en särskild regementskassa, och anlätades av officerarna vid fester, baler etc. Under de år Mikael Rapp fick sin utbildning och fram till 1828, var stockholmarens Christian

Reijmer musikkdirektör och därmed ansvarig för musikutbildningen vid regementet. Att denne trakterade fiol kan man förmoda då det i bouppteckningen efter honom bl.a fanns upptaget två fioler. Man kan följa Mikael Rapp i mönsterrullorna under hans 24 år som fältmusikant. Uppenbarligen började hans som signalgivare/hornblåsare, men kom så småningom att få en viss anknytning till harmonimusiken. B.a finns en uppgift att han tillsammans med fältmusikanterna Kraft och Edler, anlätades under maj månad 1824 för att spela med harmonimusiken, och "erhöll för detta ändamål ersättning ur kassan". Hur stor ersättningen var framgår tyvärr inte. Om regementsmusikernas situation under de första decennierna av 1800-talet ger en regementsorder av 30/9 1822 en uppfattning: "Herr Regementsbefälhavaren har befallit att Regementsmusicanter hädanefter icke tillåtes spela vid dans, varken vid Allmänna eller Enskilda baler eller vid någon tillfällighet under hvad namn det vara må, med mindre Herr Regementsbefälhavarens bifall härtill för hvarje särskild gång erhålles, såvitt de vilja undgå bestraffning".

Huruvida dessa till livegenskap gränsande arbetsvillkor även gällde signalgivarna/rotesoldaterna är osäkert. Om så var fallet skulle det för Mikael Rapp ha innburit att han, varje gång han anlätades för att spela på bal eller bröllop, var tvungen att ansöka om lov hos regementschefen!

Den största delen av året vistades Rappen hemma, eftersom det var fredstider och regementsmötena bara hölls varje eller vartannat år, några veckor under sommarhalvåret. Det ålåg musikerna att öva flitigt i hemmen mellan mötena. Oftast samlades musikkåren redan en vecka före mötet för att öva tillsammans. Regementsmötena var av allt att döma tillfällen då allmogemusiken och den s.k högreståndsmusiken möttes. Bondpojkar som exerceerade beväring eller tog värvning vid Frösö läger, där regementsmötena hade sin förläggning, tog intryck av och imponerades av den musik de där kunde få höra utföras av skolade regementsmusiker. Militärmusikgrupper började också vid sekelskiftet 17-1800talet att allt intensivare bedriva utåtriktad verksamhet. Man spelade inte bara i konsertsalar och på societetsfester, utan började även framföra sin musik utomhus på de ställen där folk från olika samhällsskikt kunde samlas. Det är ett känt faktum att en del av den folkmusik som upptecknats sedan slutet av 1800-talet, och som spelas in i våra dagar, ursprungligen har komponerats och spelats av skolade musiker vid hovkapell och musikkårer. Detta gäller exempelvis flera kända hälsingelåtar av typ: Liv-Antes polska.

Ofta var det polonäsen som övergick till att få 16-delspolskans form när den kom i kontakt med allmogespelmännen. Musikkdirektör Reijmer hämtades från Hovkapellet i Stockholm och tänkbart är att han rekvirerade en del violinmusik därifrån, då det till hans arbetsuppgifter hörde att anskaffa notmaterial till musikverksamheten vid regementet. Att en del av de valser som spelades av Rappen ugjordes av över hela landet spridda notvalser konstaterades av Nils och Olof Andersson i samband med deras uppteckningsarbete i början av 1900-talet.

Allmogespelmannen

Säkerligen kom Rappen i kontakt med andra fiolspelmän på Frösö läger. Bland annat fanns där under samma tid en hornblåsare vi namn Petter Liv från Torvalla som även var allmogespelman. Anders Lindahl har berättat att när han exerceade beväring vid Frösö läger på 1860-talet fick han lära sig en del låtar på fiolen. Ett mer sentida exempel på detta har vi i Anders Heljeback i Oviken, vilken redan som 13-åring gick på utbildning till hornblåsare vid Frösö läger, och som senare blev en framstående fiolspelman. Enligt "Anners i Logår'n" som han ibland kallas, anlitas ofta spelmän från andra landskap. I samlingsverket Svenska låtar finner man en uppgift om att en spelman som kallades "Hurra-Janne" från Torp i Medelpad brukade spela för beväringarna på Frösö läger.

Under årens lopp blir Mikael Rapp alltmer anlita och ryktbar som spelman. Han "spelade gärna för ungdomen men framförallt på bröllop" (Elias Hedberg) Spelkamrat vid bröllopen var ofta en yngre spelman från Tavnäs, Markus Ivarsson. I Medelpadsdelen av Svenska låtar finns en uppgift om att spelmannen Anders Lång spelade tillsammans med Rappen vid ett bröllop i Bräcke. Även en spelman från Stugun, Nils-Olof Sahlin, var spelkamrat med Rapp och Markus Ivarsson vid flera bröllop.

Den 2/2 1834 gifter Rapp sig med Anna Märta Ersdotter, piga från Tavnäs, som drygt 3 månader senare dör i barnsäng. Barnet, en dotter, överlever och får moderns namn, Anna-Märta. Mikael Rapp är nu änklings och bor på faderns gård i Fanbyn tillsammans med dottern. År 1836 gifter han om sig med Rakel Bengtsdotter från Marsätt, dotter till en spelkamrat, Bengt Eriksson. Samma år föder hon en dotter. Tillsammans med Rakel kom Rappen att få fem barn, fyra döttrar och en son. År 1839 dör Mikael's fader, vilket föranleder honom att efter 24 år som fältmusikant, begära: "utbyte för hemmansbruk". Rapp står därefter i husförhållningarna som torpare eller f.d. hornblåsare. Enligt Elias Hedberg, en av traditionsbärarna efter Rappen, ska han även ha varit snickare till yrket. Detta att Rappen var snickarkunnig kastar måhända ljus över en hörsägen som Anton Larsson, spelman från Fanbyn, delgav mig vid ett besök. Anton, som har låtar efter Rappen på sin repertoar, omtalade att hans farmor mindes Mikael Rapp från sin ungdom. Bl.a berättade farmodern att det ibland kom besökare med dåliga eller trasiga fioler. Rapp tog då fiolen med sig och gick in i ett uthus... När han sedan kom ut igen var fiolen hel och välljudande. Vad han gjorde i uthuset framgick inte enligt farmodern, som även berättade att: "när han var riktigt i speltagen så satt han och riktigt flinade". Vidare berättade farmodern om en spelman som ibland kom och hälsade på hos Rappen, och som kallades "Harpgubben". När dessa spelade tillsammans "då var det musik"..Kan det ha varit en nyckelharpa som åsyftades? Nyckelharpan som folkmusikinstrument var ju praktiskt taget okänd i jämtländska traditioner... Vem vet?

Såsom fiolspelman blev som sagt, Mikael Rapp ryktbar redan under sin livstid och kom att få ett dominerande inflytande på östjämtsk låttradition. Såvitt man vet är hans namn och spelkonst inte särskilt förknippat med övernaturliga makter och trolldomskonster. Däremot förekommer han i en sägentyp som finns i flera varianter tillsammans med Lapp-Nils och dennes hustru Lapp-Kersti. En lyder sålunda: " Lapp-Nils var en gång på marknaden i

Östersund och träffade där samman med en spelman vid namn Rapp. Man anordnade då en tävling mellan dem och när det spelat till slut, ansågo de som hört på att Rappen var den som avgått med segern! ”Ja får väl ge mig då”, sade Lapp-Nils och fann sig i domslutet. Men gumman hans gick fram till konkurrenten och tog honom i handen för att tacka honom. ”Idag var du värst, men försök i våra så får vis se”, sa gumman. Efter den dagen var hans hand obrukbar för spel, och han fick lägga bort fiolen”. Om Rappens skicklighet som fiolist har samtida spelmän vittnat. Storspelmannen Erik Magnus Öhrn i Stugun, vilken Lapp-Nils ibland besökte och som även spelade tillsammans med denne på bröllop, säger efter att ha prisat Lapp-Nils spel, att: ”inte går det att likna n´Lapp-Nils spel med Liven och Rappen, för dom kunne ju noter å va go te å spåla va som helst!” Per Karlsson i Berg, som lärde låtar av Lapp-Nils: Det fanns många här som voro värre att spela än Lapp-Nils, Klas Holmberg i Hackås till exempel, vilkens far var storspelman, och Rappen, som var värst av dem alla”

Om Mikael Rapps spelsätt vet vi inte mycket. Olof Andersson skriver i Svenska låtar om Anders Lindahl att dennes spelsätt var fullständigt likt Rappens. Varifrån han får detta är okänt. I Olof Anderssons anteckningsbok står bara detta kategoriska påstående utan referenser och förklaringar. Lindahls spel utmärktes enligt Olof Andersson av att: ”han medelst en kraftig tryckning av stråken, accentuerar de olika taktdelarna i en låt på ett sätt som gör hans spel ytterst taktfast och markerat”. Det kan tänkas att Rappen, som var väl förtrogen med trumslagar-och marschmusik, kan ha påverkats av detta i sitt fiolspel och att han sålunda också har spelat särskilt taktfast och kraftfullt? En del av hans låtar inbjuder för övrigt till ett sådant spelsätt. Enligt en något märklig uppgift i Olof Anderssons anteckningsbok, troligen meddelad av Lindahl, ”använde Rapp ej pekfinger, utom då han var uppe i lägena. Använde alltså andra fingret till f på kvinten, h och b på alten o.s.v.” Att han med en sådan teknik kan ha uppnått det mästerskap på fiolen som han otvivelaktigt må ha besuttit, verkar minst sagt häpnadsväckande! Det kan ju hända att han på äldre dagar kan ha ådragit sig en skada på pekfinger, som tvingade honom att lägga om sin teknik.. Han vore ju i så fall inte den enda som har lyckats med detta..Lapp-Nils t.ex. ska ju ha spelat som han gjorde med vänsterhandens lillfinger obrukbart.

Mikael Rapp blev sin hembygd trogen och vistades endast kortare perioder utanför sockengränsen. Det var då i egenskap av fältnusikant vid mötena eller när han anlidades på bröllop utanför sin hemsocken. En kortare period arbetade han som dräng i Fors socken, men han bosatte sig aldrig stadigvarande någon annanstans. Han förefaller ha levt ett nyktert och oklanderligt liv, och uppenbarligen åtnjöt han aktning i sin hembygd. På äldre dar anlidades han som nämndeman i Fanbyn. ”Han hade ett jämnt och glatt lynne”(Elias Hedberg) Att han var verksam som spelman långt upp i åren tyck vara sannolikt. Hedberg och Lindahl uppger:” Det sista bröllopet han spelade på var år 1877?. Lindahl och Hedberg var födda 1846 respektive 1854. De hade ofta tillfälle att höra Rappen spela. Mikael Rapp var alltså 46 respektive 55 år när dessa båda föddes.

Den 11 juli 1878 avled Mikael Rapp till följd av ålderssvaghet. Boets behållning uppgick till 431 Riksdaler och 75 öre, vilket med dåtida penningvärde inte tyder på någon större

fattigdom. Enligt bouppteckningen fanns varken fiol eller noter i hans kvarlåtenskap. Inte heller har det varit möjligt att spåra dylikt. En del av ett mässinghorn som ska ha tillhört Mikael Rapp, befinner sig nu i sonsonens, landstingsman Gunnar Rapps ägo. Det används nu som ljusstake..

Låtarna

I Jämtlands-delen av Svenska Låtar finns sammanlagt 22 polskor, 15 valser och 2 brudmarscher som uppges ha spelats av Mikael Rapp. Därutöver finns en hel del upptecknat på annat håll, förutom de som finns i levande tradition, vara många är varianter på uppteckningarna i Svenska Låtar. I det följande kommer jag, utan att gå in i någon djupare analys av låtarna, att framföra en del synpunkter på låtrepertoaren, såsom den framstår utifrån ovanstående konstaterande. Polskorna i östra Jämtland är till största delen av 16-delstyp, vilket samstämmer med övriga östsvenska landskap. Östra Jämtland har de senaste 150-200 åren haft de livligaste förbindelserna österut, med landskapen Ångermanland, Medelpad och Hälsingland. Detta till stor del beroende av att skogsbruket under 1800-talets senare del tog en väldig fart i dessa landskap. Detta ledde till att de socknar i Östra Jämtland som tidigare varit relativt isolerade, öppnades upp gentemot omvärlden. Det finns en teori om att längre tillbaka, liksom fortfarande är fallet i västra och norra Jämtland, 8-dels och triolpolskan ska ha varit den vanligaste polsketypen även i Östjämtland. Fortfarande finns hos de äldre spelmännen, exempelvis i Elias Hedbergs repertoar åtskilliga sådana polskor. Huruvida Mikael Rapps 16-delspolskor skiljer sig från de österut- och söderut angränsande landskapens, är vanskligt att säga. Några besitter något av hälsingepolskornas rullstråkskaraktär, medan andra är av en annan typ..Vissa av polskorna och i synnerhet de s.k. senpolskorna är i huvudsak melodiska, och påminnande om åtskilliga österdala polskor. Naturligtvis har migration över landskapsgränserna alltid varit för handen, och vi vet att kontakterna mellan spelmän över landskapsgränserna på den tiden var både livliga och ömsesidiga. Spelmannen Öhrn från Stugun anlätades på bröllop i Medelpad, liksom Spel-Gulle och Spel-Jöns från Medelpad for på brölloppspelningar i östra Jämtland.

I en minnesanteckning över Anders Lindahl i Hovdsjö släktkrönika skriver signaturen A-n P-n att: Rapp skulle ha lärt sig 16-delspolskor av Spel-Gulle, och att det var på så sätt 16-delspolskan infördes till Jämtland” Så enkelt lär det nog inte vara. Det fanns nog i Östjämtland spelmän både före och samtida med Mikael Rapp som spelade 16-delspolskor. Phål Persson i Stugun (1730-1815) exempelvis vars polska kallad ”Gammeldansen” ...

Vad gäller Rappens repertoar i allmänhet kan man väl tänka sig att han, förutom att han tog upp och präglade den musik som fanns före och omkring honom, även gjorde låtar själv. En mindre grupp av polskorna företer vissa karaktäristika som antyder en större inbördes släktskap. En påfallande stor del av låtarna utgörs av valser. Olof Andersson påpekar att flera av dessa är över hela Sverige förekommande notvalser. Dock finns bland Rappvalserna även sådana som ger intryck av att vara äkta ”allmogeslöjd”. Flera av valserna går under benämningen ”springvals” och spelas i ett snabbare tempo med dragning åt

mazurkan. Dansens steg påminner också om mazurkastegen. I en artikel i Birkaförbundets tidskrift: Snöfrid 1972, som behandlar jämtländsk folkmusik, återger artikelförfattaren Olle Sefastsson en uppfattning som gör gällande att Mikael Rapp var den som skulle ha gjort valsen och polskan populär i Östjämtland. Innan dess dansades bara schottis i dessa trakter. Den historieskrivningen förefaller dock orimlig. Dels är valsen och framförallt polskan som danstyp i Sverige av betydligt äldre datum än schottisen. Åtminstone till västra Jämtland lär schottisen ha kommit västerifrån, från Norge. Det finns en uppgift som anger att den första schottisen som spelades i Kaxås ska ha daterats kring 1864-69. Om dt skulle vara som artikelförfattaren anser, är det en smula märkligt att det finns så relativt få schottisar upptecknade i det östjämtska traditionsområdet! Att Mikael Rapp var en av de första att spela vals är mera tänkbart, då ju valsen mera allmänt började dansas bland allmogen en bra bit in 1800-talet. Med tanke på att Rappen var så flitigt anlita som brölloppsspelman, är antalet brudmarscher som finns upptecknade i Svenska Låtar förvånansvärt få. Enligt E.M. Näslund i Stugun så ingick även den brudmarsch som går under namnet Revsunds brudmarsch i Rappens repertoar. Nils Andersson upptecknade i början av seklet den brudmarsch som kallas Jämtlands Brudmarsch efter Lapp-Nilseleven Per Danielsson i Åre. En variant av brudmarschen hade han tidigare upptecknat hos en spelman i Stugun, som menade att brudmarschen ifråga var en "äka Rapp-låt" och att denne kanske också hade gjort den själv. Detta är en uppgift som nog får tas med en nypa salt, men som kanske ändå kan vara värd att titta närmare på. Meloditemat är tämligen vanligt. Nr 12 i C.M.Bellmans: Fredmans sånger, Venus Minerva har ungefär samma tema som brudmarschen, även om den senare är mera utbyggd. Man kan ställa sig frågan: kan Mikael Rapp i början av 1800-talet ha hört den sången och sedan tagit upp den och spelat den som brudmarsch? Tanken kanske inte är så orimlig. Under åren 1814-20 tjänstgjorde en teolkand. J. Dillner som regementspräst vid Frösö läger. Dillner, som kanske är mera förknippad med att ha utvecklat ett äldre instrument, monokorden, till pasallmodikonet, var dessutom en duktig och hängiven Bellman-sångare. Kan man tänka sig att Rappen, som under samma tid var var hornblåsare vid Frösö läger, kom i kontakt med, eller vid någon sammankomst kom i tillfälle att höra Dillner utöva sina sångartalanger? Ja, varför inte. Dillner synes ha tillhört kretsen kring musikdirektör Reijmer och harmonimusikerna. Emellertid ska man ha klart för sig att melodin var tämligen spridd, och att Bellman ofta använde sig av gamla folkmelodier till sina epistlar och sånger. En nutida variant har vi dessutom i "Ja må han leva"...

Traditionsbärarna

"Mikael Rapp i Fanbyn var då den ende fiolist av betydelse, som fanns i vår bygd, och vi lärde hans låtar av att höra honom spela dem, men han höll aldrig någon speciell undervisning i fiolspel, utan vi lärde så gott vi kunde få egna uppfattningar." Så skriver Anders Lindahl, en av traditionsbärarna, i ett brev till Olof Andersson. Anders Lindahl, född i Lävsta, Sundsjö socken år 1846 var under sin livstid en mångsysslare. Särskilt kom han att utmärka sig som hantverkare och snickare. Han tillverkade bland annat vävstolar, spinnrockar, möbler, sparkstöttingar m.m. Mest känd är han som fiolbyggare med en sammanlagd produktion av 207 fioler, däri inräknat 5 violinceller. Dessutom reparerade

han fioler. Han erhöill flera utmärkelser och deltog i många utställningar under årens lopp. 21 år gammal tillverkade han sin första fiol och började spela. Genom att lyssna till Mikael Rapp vid olika tillställningar lärde han sig dennes låtar. Påpekas bör att Rappen då var närmare 70 år gammal. Men han lärde sig även av andra spelmän. I angränsande socknar fanns yngre spelmän som Erik Olofsson i Nyhem, som var en av de främsta, Kjell Hof från Holmsjö, Markus Ivarsson i Tavnäs med flera. Anders Lindahl dog 1938, 92 år gammal. Sammanlagt finns 46 låtar upptecknade efter honom i Svenska låtar. Av dessa uppges 21 ha spelats av Mikael Rapp.

Elias Hedberg var född den 27/4 1854 i Sundsjö. Han började tidigt att spela på en egentillverkad fiol. Han hade inte någon speciell läromästare men lärde sig en betydande mängd låtar genom att lyssna på Mikael Rapp spel i olika sammanhang. Hedberg var målare till yrket, men blev till följd av giftermål kvarnägare i Andviken. Han tycks ha varit en fascinerande person. Lindahl skriver om honom i ett brev till Olof Andersson: "Elias Hedberg var en kvick och livad figur, full av humor och satir. Hade varit mest passande som upptågsmakare på teatern eller cirkus, ty han hade förmåga att tillskapa roligheter av nästan hvad som helst. På bröllop och lekstugor var det han som fick folk att skratta." Han avled redan 1916 vid 62 års ålder. Sammanlagt finns 41 låtar upptecknade efter honom i Svenska Låtar. Därav anges 4 vara efter Mikael Rapp.

Några direkta elever till Lindahl eller Hedberg känner jag inte till. Bror Strindberg i Fåker lärde sig som 16-åring några låtar av Lindahl. En spelman från Fanbyn, Alfred Gustin hade också låtar efter Lindahl. Bröderna Anton och Gunnar Larsson i Fanbyn spelade ofta tillsammans med Alfred Gustin och hade Rapp-låtar i sina repertoarer.

År 1830 befann sig Mikael Rapp enligt mantalslängden i Fors socken. Han arbetade där som dräng åt dåvarande chefen för Revsunds kompani, kapten Stjernberg. I Fors och trakterna däromkring fanns det gott om spelmän, bl.a en spelman från Långsele som hette Lars Brännlund. Denne hade låtar efter fadern Karl och farfadern Lars Brännlund. Det intressanta med detta är att några av dessa uppges vara efter Rapp. Tanken ligger nära till hands att denne Lars Brännlund, som var generationskamrat med Mikael Rapp lärde sig dessa av honom. Nu spelas de av bland andra sonsönerna Kjell och Karl-Johan Brännlund.

Som nämnts tidigare så fanns i Stugun på 1800-talet en på sin tid berömd spelman som hette Erik Magnus Öhrn. Dennes dotterson E.M Näslund, som var 11 år när morfadern dog, lärde sig en del av Öhrns låtar, främst genom sin mor som trallade dem för honom. Näslund var dessutom notkunnig och kom under sin livstid att teckna upp en betydande mängd musik från Stugutrakten. Däribland flera låtar som ska ha spelats av Mikael Rapp. Näslund berättade att han som liten pojke hade sett en stor notbok med låtar efter "Liven och Rappen" hos sin morfar. Denna notbok ska ha förkommit i samband med Öhrns bortgång.

Av Näslund lärdes sig den nu avlidne storspelmannen Fridolf Andersson en stor del av sin repertoar, som nu förs vidare av bl.a Folke Starkman. Andra östjämtska spelmän med Rapp-låtar på repertoaren är: Carl Lignell från Håsjö, numera Hæggenås, Karl Eriksson från Hucksjöåsen (Karl Ersa) numera Husås, Harald Danielsson i Nyhem, Rut Johansson i Ragunda, Ture Normalm i Gällö samt syskonen Sigrid Edler och Per Henriksson.

Mikael Rapps musikarv förs nu vidare av yngre spelmän...

Rickard Näslin 1979. Källhänvisningar etc. finns i artikeln i Jämten 1979